

Příloha 1: Vzor informovaného souhlasu

**Informovaný souhlas s poskytnutím rozhovoru k
bakalářské práci**

Téma bakalářské práce: Vnímání kvality života osob s narušenou komunikační schopností po cévní mozkové příhodě

Autor: Marie Suchá

Název pracoviště: Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy, Katedra speciální pedagogiky

Prohlášení:

1. Souhlasím s poskytnutím rozhovoru, jeho nahráváním a s poskytnutím dalších informací s tím souvisejících.
2. Souhlasím s tím, že údaje získané ve výzkumném šetření mohou být prezentovány v závěrečné práci, a to se zachováním anonymity mé osoby.
3. Jsem si vědom/a, že obsahem rozhovoru a informací s tím souvisejících mohou být rovněž osobní a citlivé záležitosti či obtížná témata.
4. Rozumím tomu, že není mou povinností odpovídat na obtížné a nepříjemné otázky.
5. Rozumím tomu, že kdykoliv mohu rozhovor ukončit a zrušit svoji účast na tomto projektu.
6. Jsem si vědom/a toho, že budu-li mít jakoukoliv otázku týkající se výzkumného šetření, mohu se obrátit na organizátorku výzkumného šetření, která mi dotazy zodpoví.
7. Rozumím všemu výše uvedenému a souhlasím s tím.

.....

Jméno a příjmení

.....

Podpis

V

Dne

Příloha 2: Česká verze dotazníku WHODAS 2.0: verze s 36 otázkami pro odborného testujícího

WHODAS 2.0

Světová zdravotnická organizace
Dotazník pro hodnocení disability 2.0

36 otázek

česká verze pro
odborného testujícího

Verze s 36 otázkami pro odborného testujícího

Úvod

Tento nástroj byl vyvinut týmem Světové zdravotnické organizace (WHO) pro klasifikace, terminologii a standardy v rámci WHO / National Institutes of Health (NIH) Joint Project on Assessment and Classification of Disability.

Před použitím tohoto nástroje musejí být tazatelé vyškoleni podle manuálu *Measuring Health and Disability: Manual for WHO Disability Assessment Schedule – WHODAS 2.0* (WHO 2010), který obsahuje průvodce rozhovorem a další podklady pro výuku.

Další informace WHO lze nalézt na webové adrese:

<https://www.who.int/classifications/international-classification-of-functioning-disability-and-health/who-disability-assessment-schedule>.

WHO lze kontaktovat na e-mailu: whodas@who.int.

Přeloženo se svolením Světové zdravotnické organizace podle manuálu *Measuring Health and Disability: Manual for WHO Disability Assessment Schedule – WHODAS 2.0*, Geneva, World Health Organization, 2010. Staženo 5. 12. 2016.

Tento překlad nebyl vytvořen Světovou zdravotnickou organizací (WHO). WHO neodpovídá za obsah ani správnost tohoto překladu. Originální anglické vydání: *Measuring Health and Disability: Manual for WHO Disability Assessment Schedule – WHODAS 2.0*, Geneva, World Health Organization; 2010. Licence: CC BY-NC-SA 3.0 IGO je závazným a autentickým vydáním.

Překlad: MUDr. Bc. Petra Sládková, Ph.D.

Grafická úprava: Ústav zdravotnických informací a statistiky České republiky

Revize překladu a grafické úpravy provedena k 4. 4. 2022.

Kontaktní e-mail pro dotazy či připomínky ohledně dotazníku WHODAS 2.0: mkf@uzis.cz.

Česká dokumentace k dotazníku WHODAS 2.0, která zahrnuje i dokumenty *Manuál k českému překladu WHODAS 2.0* a *WHODAS 2.0 - Instrukce k jednotlivým otázkám*, je k dispozici na webové adrese: <https://www.uzis.cz/whodas>.

WHODAS 2.0

Světová zdravotnická organizace
Dotazník pro hodnocení disability 2.0

36 otázek
česká verze pro
odborného testujícího

Tento dotazník obsahuje verzi WHODAS 2.0 pro odborného testujícího s 36 otázkami.

Instrukce pro tazatele jsou psány tučnou kurzívou – nečtěte je nahlas.

Text, který má slyšet respondent (tázaný), je psán

ve standardním písmu modře.

Takový text čtete nahlas.

Sekce 1 Obálka

<i>Položky F1–F5 vyplňte před začátkem každého rozhovoru</i>				
F1	Identifikační číslo respondenta			
F2	Identifikační číslo tazatele			
F3	Pořadí testování (1, 2, atd.)			
F4	Datum provedení rozhovoru	— —	— —	— —
		den	měsíc	rok
F5	Životní situace (způsob bydlení) v době rozhovoru (Zakroužkujte pouze jednu možnost)	Nezávislé bydlení		1
		Samostatné bydlení s profesionální asistencí		2
		Pobývajících v zařízení (nemocnice, domov pro seniory)		3

Pokračujte prosím na další stránku...

WHODAS 2.0

Světová zdravotnická organizace
Dotazník pro hodnocení disability 2.0

36 otázek

česká verze pro
odborného testujícího

Sekce 2 Demografické a jiné základní údaje

Tento rozhovor byl vytvořen Světovou zdravotnickou organizací za účelem lepšího porozumění potížím, vznikajícím v důsledku zdravotních problémů. Údaje, které v rámci tohoto rozhovoru poskytnete, jsou důvěrné a budou použity jen pro potřeby výzkumu. Rozhovor potrvá 15–20 minut.

Lidem, kteří byli do výzkumu zařazeni z obecné populace (tj. těm, kteří nejsou pacienti zdravotnických zařízení nebo klienty pobytových sociálních služeb) řekněte:

I když jste zdravý/á a žádné potíže nemáte, je nutno pro úplnost probrat všechny otázky.

Začnu s obecnými otázkami.

A1	Zaznamenejte pohlaví respondenta	Ženské	1
		Mužské	2
A2	Jaký je Váš věk?	_____ let	
A3	Kolik let celkem jste strávil/a studiem ve školách či v učení?	_____ let	
A4	Jaký je Váš <u>současný rodinný stav</u> ? (Vyberte jednu nejlepší možnost)	Nikdy v manželském vztahu	1
		Ženatý / vdaná	2
		V manželství, ale žijící odděleně	3
		Rozvedený/á	4
		Vdovec / vdova	5
		Žijící s druhem / družkou	6
A5	Co nejlépe popisuje Vaše <u>hlavní pracovní postavení</u> ? (Vyberte jednu nejlepší možnost)	Placená práce (zaměstnanec)	1
		Osoba samostatně výdělečně činná	2
		Neplacená práce (dobrovolník)	3
		Student / studentka	4
		V domácnosti	5
		Důchodce / důchodkyně	6
		Nezaměstnaný/á (ze zdravotních důvodů)	7
		Nezaměstnaný/á (z jiných důvodů)	8
		Jiná situace (prosím upřesněte): _____	9

WHODAS 2.0

Světová zdravotnická organizace
Dotazník pro hodnocení disability 2.0

36 otázek

česká verze pro
odborného testujícího

Sekce 3 Úvod do rozhovoru

Řekněte respondentovi (tázanému):

Tento dotazník je o potížích, které lidé mají kvůli svým zdravotním problémům.

Ukažte respondentovi kartu č. 1 a řekněte:

Zdravotními problémy myslíme nemoci fyzické i duševní, jakož i další zdravotní potíže, krátkodobé či dlouhodobé, může jít o poranění, poruchy mozku, potíže emočního charakteru a rovněž potíže s alkoholem nebo drogami.

Během odpovědí na otázky zvažte všechny své zdravotní problémy. Když se Vás zeptám, jaké potíže máte při vykonávání nějaké činnosti, vezměte v úvahu...

Přejděte ke kartě č. 1 a vysvětlete, že „potíže s činností“ znamenají:

- zvýšenou námahu
- nepříjemné pocity nebo bolest
- pomalost
- změnu ve způsobu, jak činnost provádíte

Řekněte respondentovi:

Každá otázka, na kterou budete odpovídat, se vztahuje na potíže v období posledních 30 dnů. Současně je třeba zodpovědět, jak velké potíže jste měl/a v průměru za posledních 30 dní při vykonávání činností obvyklým způsobem.

Ukažte respondentovi kartu č. 2 a řekněte:

Při odpovědi použijte tuto stupnici.

Čtete škálu nahlas:

Žádné, lehké, střední, těžké, extrémní nebo vůbec nemohu provést.

Ujistěte se, že respondent může karty č. 1 a č. 2 v průběhu rozhovoru snadno vidět.

WHODAS 2.0

Světová zdravotnická organizace
Dotazník pro hodnocení disability 2.0

36 otázek

česká verze pro
odborného testujícího

Sekce 4 Potíže v hlavních oblastech

Doména 1 Kognice

Položím Vám teď několik otázek o [porozumění a komunikaci](#).

Ukažte respondentovi karty č. 1 a č. 2.

Jak velké potíže jste měl/a v posledních 30 dnech v těchto činnostech:		žádné	mírné	střední	těžké	extrémní / vůbec nemohu provést
D1.1	Soustředit se na činnost po dobu 10 minut?	0	1	2	3	4
D1.2	Zapamatovat si důležité věci, které je třeba udělat?	0	1	2	3	4
D1.3	Rozebrat a vyřešit problémy v každodenním životě?	0	1	2	3	4
D1.4	Naučit se něco nového, například jak se dostat na nové místo?	0	1	2	3	4
D1.5	V obecném smyslu rozumět tomu, co lidé říkají?	0	1	2	3	4
D1.6	Začít a udržet rozhovor (konverzaci)?	0	1	2	3	4

Doména 2 Mobilita

Teď se Vás budu ptát na [potíže s pohyblivostí](#).

Ukažte respondentovi karty č. 1 a č. 2.

Jak velké potíže jste měl/a v posledních 30 dnech v těchto činnostech:		žádné	mírné	střední	těžké	extrémní / vůbec nemohu provést
D2.1	Vydržet stát delší dobu, například 30 minut?	0	1	2	3	4
D2.2	Vstát ze sedu?	0	1	2	3	4
D2.3	Pohybovat se po bytě?	0	1	2	3	4
D2.4	Dostat se ven z domu?	0	1	2	3	4
D2.5	Ujít delší vzdálenost, například 1 km?	0	1	2	3	4

Pokračujte prosím na další stránku...

WHODAS 2.0

Světová zdravotnická organizace
Dotazník pro hodnocení disability 2.0

36 otázek
česká verze pro
odborného testujícího

Doména 3 Sebeobsluha

Teď se Vás budu ptát na potíže s péčí o sebe.

Ukažte respondentovi karty č. 1 a č. 2.

Jak velké <u>potíže</u> jste měl/a v posledních <u>30 dnech</u> v těchto činnostech:		žádné	mírné	střední	těžké	extrémní / vůbec nemohu provést
D3.1	<u>Umýt si celé tělo?</u>	0	1	2	3	4
D3.2	<u>Obléci se?</u>	0	1	2	3	4
D3.3	<u>Najíst se?</u>	0	1	2	3	4
D3.4	<u>Zůstat několik dní sám/sama?</u>	0	1	2	3	4

Doména 4 Vztahy s lidmi

Teď se Vás budu ptát na potíže s navazováním a udržováním kontaktů s lidmi. Mějte prosím na paměti, že jde jen o potíže, které vyplývají z Vašich zdravotních problémů. Tím myslím nemoci tělesné či duševní, poranění, emoční potíže, a potíže s alkoholem nebo drogami.

Ukažte respondentovi karty č. 1 a č. 2.

Jak velké <u>potíže</u> jste měl/a v posledních <u>30 dnech</u> v těchto činnostech:		žádné	mírné	střední	těžké	extrémní / vůbec nemohu provést
D4.1	<u>Jednat s lidmi, které neznáte?</u>	0	1	2	3	4
D4.2	<u>Udržovat vztahy s přáteli?</u>	0	1	2	3	4
D4.3	<u>Vycházet s lidmi, kteří jsou Vám blízcí?</u>	0	1	2	3	4
D4.4	<u>Získávat nové přátele?</u>	0	1	2	3	4
D4.5	<u>Sexuální aktivity?</u>	0	1	2	3	4

Pokračujte prosím na další stránku...

WHODAS 2.0

Světová zdravotnická organizace
Dotazník pro hodnocení disability 2.0

36 otázek
česká verze pro
odborného testujícího

Doména 5 Životní aktivity (domácnost, práce, škola)

5(1) Aktivity v domácnosti

Teď se Vás budu ptát na potíže se zvládnutím domácnosti, s péčí o členy rodiny, případně ostatní blízké. Jedná se o vaření, úklid, nákupy, péči o ostatní a péči o Váš majetek.

Ukažte respondentovi karty č. 1 a č. 2.

Kvůli vlastním zdravotním problémům, jak velké <u>potíže</u> jste měl/a v posledních 30 dnech v těchto činnostech:		žádné	mírné	střední	těžké	extrémní / vůbec nemohu provést
D5.1	Vykonávat své <u>povinnosti</u> v domácnosti?	0	1	2	3	4
D5.2	Udělat <u>dobře</u> nejdůležitější domácí práce?	0	1	2	3	4
D5.3	<u>Být hotov/a</u> se vším, co jste měl/a doma udělat?	0	1	2	3	4
D5.4	Udělat doma patřičně <u>rychle</u> vše, co jste měl/a?	0	1	2	3	4

Pokud je některá z odpovědí D5.1 – D5.4 hodnocena výše než „žádné“ (větší než „0“), zeptejte se:

D5.01	V kolika z posledních 30 dnů jste <u>domácí práce</u> omezil/a nebo úplně vynechal/a kvůli svým zdravotním problémům?	Zapište počet dnů _____
-------	---	-------------------------

Pokud respondent pracuje (placená nebo neplacená práce, osoba samostatně výdělečně činná), nebo chodí do školy, projděte otázky **D5.5 – D5.10 na další straně.**

V opačném případě přejděte k otázce **D6.1 na následující straně.**

WHODAS 2.0

Světová zdravotnická organizace
Dotazník pro hodnocení disability 2.0

36 otázek
česká verze pro
odborného testujícího

5(2) Práce nebo školní aktivity

Teď Vám položím několik otázek na práci nebo školní aktivity.

Ukažte respondentovi karty č. 1 a č. 2.

Kvůli vlastním zdravotním problémům, jak velké <u>potíže</u> jste měl/a v posledních 30 dnech v těchto činnostech:		žádné	mírné	střední	těžké	extrémní / vůbec nemohu provést
D5.5	Vaše každodenní <u>práce/škola</u> ?	0	1	2	3	4
D5.6	Udělat <u>dobře</u> nejdůležitější úkoly v práci / ve škole?	0	1	2	3	4
D5.7	<u>Být hotov/a</u> se vším, co jste měl/a udělat?	0	1	2	3	4
D5.8	Udělat práci patřičně <u>rychle</u> ?	0	1	2	3	4
D5.9	Měl/a jste v důsledku svých zdravotních problémů <u>nižší pracovní zařazení</u> ?				ne	1
					ano	2
D5.10	<u>Vydělal/a</u> jste v důsledku svých zdravotních problémů <u>méně peněz</u> ?				ne	1
					ano	2

Pokud je některá z odpovědí D5.5 – D5.8 hodnocena výše než žádné (větší než „0“), zeptejte se:

D5.02	V kolika z posledních 30 dnů jste <u>chyběl/a v práci / ve škole na půl dne nebo více</u> kvůli svým zdravotním problémům?	Zapište počet dnů _____
-------	--	-------------------------

Pokračujte prosím na další stránku...

WHODAS 2.0

Světová zdravotnická organizace
Dotazník pro hodnocení disability 2.0

36 otázek
česká verze pro
odborného testujícího

Doména 6 Účast ve společnosti (participace)

Teď se budu ptát na Vaše zapojení ve společnosti a na to, jaký dopad na Vás a na Vaši rodinu mají Vaše zdravotní problémy. Některé tyto otázky se mohou týkat potíží, které trvají déle než posledních 30 dnů, nicméně v odpovědi se, prosím, soustředte právě na posledních 30 dnů. Znovu připomínám, že otázky se týkají potíží, vznikajících v důsledku zdravotních problémů: fyzických, duševních nebo emocionálních, problémů s alkoholem nebo drogami.

Ukažte respondentovi karty č. 1 a č. 2.

V posledních 30 dnech:		žádné	mírné	střední	těžké	extrémní / vůbec nemohu provést
D6.1	Jak velké potíže Vám činilo <u>zapojit se do společenských aktivit</u> (jako jsou oslavy, náboženské, kulturní i jiné akce) stejným způsobem jako ostatní?	0	1	2	3	4
D6.2	Jak velké potíže Vám dělaly různé <u>bariéry nebo překážky</u> ve Vašem okolí?	0	1	2	3	4
D6.3	Jak velké potíže jste měl/a s postoji a chováním ostatních, abyste <u>žil/a přiměřeně důstojně</u> ?	0	1	2	3	4
D6.4	Jak velké potíže jste měl/a se stráveným <u>časem</u> , který zabírají přímo Vaše zdravotní problémy nebo jejich důsledky?	0	1	2	3	4
D6.5	Jak velké <u>emocionální potíže</u> Vám vznikaly v důsledku Vašich zdravotních problémů?	0	1	2	3	4
D6.6	Jak velké potíže Vám vznikaly tím, že Vaše zdravotní problémy odčerpávaly vlastní nebo rodinné <u>finanční prostředky</u> ?	0	1	2	3	4
D6.7	Jak velké potíže měla <u>rodina</u> v důsledku Vašich zdravotních problémů?	0	1	2	3	4
D6.8	Jak velké potíže jste měl/a při aktivitách ve <u>volném čase</u> (relaxace, dovolená)?	0	1	2	3	4

Pokračujte prosím na další stránku...

WHODAS 2.0

Světová zdravotnická organizace
Dotazník pro hodnocení disability 2.0

36 otázek
česká verze pro
odborného testujícího

H1	V <u>kolika</u> z posledních 30 dnů byly zmíněné potíže přítomny?	Zapište počet dnů _____
H2	V kolika z posledních 30 dnů jste <u>vůbec nebyl schopen / nebyla schopna</u> vykonávat své obvyklé aktivity nebo práci kvůli zdravotním problémům?	Zapište počet dnů _____
H3	V kolika z posledních 30 dnů jste musel/a <u>částečně omezit</u> své obvyklé aktivity nebo práci kvůli zdravotním problémům?	Zapište počet dnů _____

Jsme u konce, děkuji Vám za spolupráci.

WHODAS 2.0

Světová zdravotnická organizace
Dotazník pro hodnocení disability 2.0

36 otázek
česká verze pro
odborného testujícího

Karta č. 1

Zdravotní problémy zahrnují:

- **Nemoci fyzické i duševní**
- **Poranění**
- **Psychické nebo emocionální problémy**
- **Problémy s alkoholem**
- **Problémy s drogami**

Mít potíže s nějakou činností znamená:

- **Zvýšenou námahu**
- **Nepříjemné pocity nebo bolest**
- **Pomalost**
- **Změnu ve způsobu, jak činnost provádíte**

Uvažujte jen o období posledních 30 dnů.

WHODAS 2.0

Světová zdravotnická organizace
Dotazník pro hodnocení disability 2.0

36 otázek
česká verze pro
odborného testujícího

Karta č. 2

Příloha 3: Ukázka polostrukturovaného rozhovoru (respondent č. 1)

1. Jak jste vnímal/a následky CMP, zejména NKS bezprostředně po CMP, jak jste se s tímto vyrovnávala? Jak tuto skutečnost vnímáte nyní?
„No po příhodě jsem nemohl jako chodit, což se zlepšilo, protože jako jsem hodně cvičil, ale jako ta ruka se nezlepšila no (povzdech). Špatně se mi s tím vyrovnávalo, hlavně tedy kvůli té ruce, to mi opravdu dělalo jako ten problém. Ale víte co, no, jako ta jako afázie mi dělala ze začátku větší problémy než teď, uměl jsem říct jen například jako-dobry den- a to bylo všechno, s tím jsem se vyrovnal jako i rychleji. No teď jsem i v té jako afázii mnohem lepší, jenom mám to slovo jako, ... to je pro mě takový jako odrazový můstek, to mě trochu štve.
2. S jakým ohlasem, s jakými reakcemi jste se setkal/a z počátku ze strany Vaší rodiny, ze strany nejbližších?
„Ale jo, musím říct, že jako celkově úplně super. Já jako jsem se na tom podílel a sám jsem se taky snažil. Ale jako moje rodina mě hodně jako to, podporovala. I myšlenkově i v té jako, no, jako rehabilitaci. Ale jinak jako super, nebyla to sranda.“
„Moje jako starší dcera mi hodně pomáhala. Jezdila za mnou. Já jsem jel do jako [název nemocnice] a tam jsem byl týden na jako JIP, jako pak jsem šel na pokoj a ona mi zařídila, že budu v [název města]. To byly jako ty rehabilitace. Jako, no, bylo to drahý, ale jako stálo to za to. Mně to dalo hodně (úsměv).“
3. S jakými reakcemi jste se setkal/a, setkáváte z důvodu vaší NKS od veřejnosti?
„Jako úplně super. Občas jim říkám, třeba v jako, jako restauraci, že mám afázii, aby s tím počítali, tak je upozorním. Ale ví to jako třeba kamarádi, kteří tam za mnou chodí, tak ty jim to jako třeba jako řeknou. No a vždycky jsou v pohodě, nejsou jako žádné špatné reakce.“
4. Jak tyto skutečnosti vnímali Vaši přátelé, sociální kontakty?
„Já moc ty kamarády a kontakty nemám, jako nevyhledávám je taky tady a jako někomu třeba vadilo, že mluvím pomalu no. Ale třeba na jako těch jako rekondičních pobytech, jak teď jedu, tak tam potkávám jako nové lidi. Jako tam jsou úplně skvělý lidi.“

5. Jaké emoce jste pociťoval/a po CMP a na počátku diagnózy afázie?
„No jako, víte, jako hlavně kvůli ztrátě práce, kvůli té ruce, to jako jsem se s tím vyrovnával jako blbě. A taky jsem si jako nedovedl představit, jak to všechno jako bude, to mi dělalo asi největší problém. Protože jsem se bál, že všechno bude jinak, což byla jako pravda. Jako ale já jsem za to rád, protože se teď koukám jinýma jako očima na svět, než předtím a všímám si více věcí“

6. Měl/a jste nějakou podporu ze strany rodiny, přátel, popřípadě někoho jiného ? Jak vás podporují teď? Kde nebo v kom vidíte největší oporu?
„No nejvíce rodina, pak jsem tedy v [název organizace], tak mám podporu. A v tom [název města], tam to bylo taky super, ale jako stálo to hodně peněz, ale stálo to za to.“

7. Měla Vaše NKS a jiné následky CMP dopad na Váš profesní život/změnu povolání?
„No víte, já jsem vyučený umělecký rytec kovu a pak jsem no (ukáže na svou pravou ruku), takže jsem nemohl pokračovat jako kvůli jako té ruce. No a tak jsem byl v tom invalidním důchodu, první 2 roky a pak jsem byl v normálním důchodu. A povolání jsem neměnil, to nemělo cenu. No my vlastníme jako byt, takže jsem neměl potřebu hrabat peníze. A tu svoji práci jsem jako předtím miloval.“

8. Jak ovlivnila NKS Vaše sebepojetí, sebevědomí, Vaši psychiku?
„No jako já už jsem jako říkal, že jako se teď jako koukám jinak na věci a jako žiju jako každý den tak, jako kdyby byl poslední. (pauza) Jako si to užívám“

9. Jaké největší omezení vnímáte spojené s NKS?
„Jako se týče jako volání, jako, jako když s vámi mluvím, tak jako mluvím. Ala jako když to nemůžu a nemůžu říct, tak ten jako, s kým volám, tak to jde hůř, než když se takhle jako vidíme no. Ale jako když si s někým neznáte, takto je jako horší. Kdy jako neví, že mám afázii (povzdech). Ale já jako s tou afázií říkám, že jako je to tak jak to je, protože jako, jako to, že špatně mluvím a trvá mi to dýl, tak to je občas problém pro mě.“

10. Jak vypadá nyní Váš sociální život, s kým se nejčastěji setkáváte? Jak se liší Váš soc. život před a po CMP, NKS?
„No já moc ty kamarády nevyhledávám. Jako jsem raději s rodinou taky. (pauza) No jako já mam spíš ty lidi v té afázii, no to je jako úplně super, no. To je jako sranda a taky jako jezdím na ty rekondice jako a letos jedu pětkrát na ten pobyt a jako těším se na to jako moc (úsměv).“
11. Bydlíte sám, nebo s někým, popř. v nějaké pobytové službě?
„No jako s manželkou a s tou jako mladší dcerou, ta je jako dospělá, ale má vážnou nemoc. Chvilku je to soužití dobrý, chvilku nedobrý, ale jako no je to normální. Střídá se. Lidi si na to z okolí zvykli.“
12. Jak vnímáte Vaši samostatnost? V jaké oblasti samostatnosti vnímáte největší potíže?
„No jako co zvládnou, tak zvládnou, nezvládnou toho jako toho tolik, jako co jsem zvládl před tou nemocí. Ale jo, tak jako já mám rád, když se něco děje, furt, furt. Mám rád, když mám jako co dělat.“
13. Dokážete se sám pohybovat? Zvládáte se orientovat po městě, nebo potřebujete doprovod či pomoc?
„No jako já po městě jezdím tramvají, metrem, kousek pěšky. Ale jako musím se přiznat, že jako co dělám na těch rekondicích jako nedělám tady v Praze (smích). Tam si chci něco dokázat (úsměv).“
14. Jaký je váš partnerský život? V čem se liší od situace před CMP? Jak váš partner bere NKS a jiné CMP následky?
„S manželkou už jsem jako těch (píše si číslovku 3 do vzduchu) osmatřicet let. No jako byly tam náznaky, jako jak to v životě chodí, a jako byly nebyly. Jako spolu teďka osmatřicet let no. No ale za bolševika to nebylo jako dobrý, uživit tu jako, no rodinu, až už jako po revoluci jinačí, tak se to začalo. To jsem rád, protože jako já abych uživil rodinu, tak jsem měl jako více prací.“
15. Vnímáte nějaké pokroky od té doby, co vám byla diagnostikována afázie?
„Jako určitě se mi to zlepšilo, jak jako jsem říkal to jenom ‚dobrý den‘ no. Jako nejsem úplně jako spokojený, ale jsem rád, že jako rozumím a můžu mluvit, ne jako ta jako [jméno], ta jako moc nemůže mluvit a jako musí hodně jako psát.“

16. Jaká je vaše situace v oblasti samostatného pohybu nyní a jaké byla bezprostředně po CMP?

„No jako já jsem teda jako berli ze začátku nepotřeboval, protože já jako bývalý sportovec jsem to jako chtěl dokázat (smích). Tak jsem jako po té nemoci v té nemocnici se šoural, takže se mi ta noha zlepšila. No a teď chodím úplně jako super, jenom ta ruka jako no. A to mi i jako říkali, že na kole nemůžu jako, ale jako já naopak jako mi to dělá dobře a jezdím pak po parku tady.“